

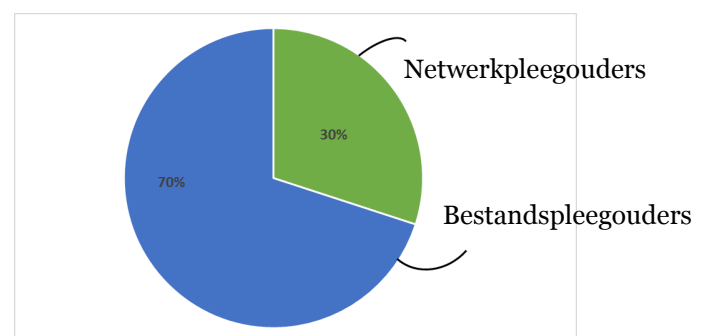

Factsheet 'Mijn boodschap aan Van Rijn'

Editie 1. mei 2015

Van 16 tot en met 24 mei voerde de Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen een meldactie uit voor pleegouders. Deze stond in het teken van het overleg tussen enkele pleegouderorganisaties en de staatssecretaris Martin van Rijn. We hebben aan pleegouders gevraagd wat er echt aan de orde moet komen in dit gesprek en welke boodschap zij aan de staatssecretaris willen meegeven.

389 pleegouders vulden een meldformulier in en noteerden daarop hun vragen, zorgen en signalen. In deze rapportage vindt u de uitkomsten van deze meldactie.

389 meldformulieren

ORGANISATIE JEUGDHULP IS VERSLECHTERD

⇒ 56% vindt dat de organisatie van de jeugdhulp verslechterd is	⇒ 4% vindt de organisatie van de jeugdhulp verbeterd
⇒ 23,5% ervaart geen verandering	⇒ 16,5% heeft geen idee

KNELPUNTEN

1. Minder tijd en aandacht voor de begeleiding en ondersteuning

Pleegzorgwerkers en (gezins-)voogden hebben er extra gezinnen en taken bijgekregen waardoor de kwaliteit van de begeleiding erop achteruit is gegaan. Maatwerk is bijna niet aan de orde en er zijn veel meldingen die aangeven dat er van crisissituatie naar crisissituatie toegewerkt wordt en dat in de minder 'urgente' situaties niets gedaan wordt met belangrijke signalen en meldingen rondom pleegkinderen. De begeleiding aan biologische ouders wordt ook benoemd als zorg. Onderaan pagina 2 leest u meer over de waardering van de begeleiding en ondersteuning.

2. Trage besluitvorming en stropigheid

In plaats van minder lijken er juist meer lagen bijgekomen te zijn. Er is onduidelijkheid over wie (of welke organisatie) welke bevoegdheid heeft en wie er dient te betalen. Er wordt meerdere keren benoemd dat er weinig tot geen overleg is tussen de verschillende organisaties. Pleegouders worden regelmatig 'van het kastje naar de muur gestuurd'. Als er meerdere gemeenten betrokken zijn als gevolg van het woonplaatsbeginsel wordt het vaak helemaal ingewikkeld.

3. Gebrek aan expertise en kennis

De meldingen gaan zowel over een gebrek aan kennis bij de gemeente en de wijkteams als bij de pleegzorgmedewerkers en (gezins)voogden. Bij wisselingen heeft er bijvoorbeeld vaak onvoldoende overdracht plaatsgevonden. Er ontstaat een beeld dat pleegouders er steeds meer alleen voor staan en er zelf hard aan moeten trekken om te zorgen dat de pleegkinderen niet de dupe worden van dit gebrek aan expertise en (in sommige gevallen) professionaliteit.

Overige knelpunten

- Financiële positie pleegouder
- Pleegouder niet serieus genomen
- Doorplaatsing van kinderen
- Vervolg hulp voor jongeren van 18 jaar

STELLINGEN OVER PASSENDE JEUGDHULP

75% van de pleegouders weet bij wie hij/ zij aan moet kloppen wanneer men een vraag heeft op het gebied van jeugdhulp;

48% van de pleegouders vindt dat er passende jeugdhulp beschikbaar is voor het pleegkind, 37% vindt van niet;

65% van de pleegouders vindt dat de zorgvraag en -behoeften van het pleegkind leidend zijn bij het bepalen van de juiste hulp. 25% van de pleegouders vindt van niet;

45% van de pleegouders vindt dat zij niet snel genoeg worden geholpen als zij een zorgvraag hebben.

Cijfer voor mijn gemeente

Pleegouders gaven een rapportcijfer aan de gemeente voor de organisatie van pleegzorg en de mate van betrokkenheid daarbij

Een (dikke) onvoldoende (lager dan 6)	38%
Een voldoende (6 of 7)	55%
Ruim voldoende (8 of hoger)	7%

ADVIEZEN

1. Wees betrokken, verdiep je in pleegzorg, ga met **25 %** betrokkenen in gesprek en maak gebruik van ervaringen van pleegouders, kinderen en professionals

"Praat met de pleeggezinnen en niet alleen met de begeleiders, managers en directeurs van jeugdzorginstellingen. Zelf heb ik contact met de wethouder gezocht en gekregen. Hij is op werkbezoek geweest en heeft ook mijn pleegkind op het stadhuis uitgenodigd. Daarna heb ik met zijn beleidsmedewerker mogen spreken. Top! Er zou een lokale structuur bedacht moeten worden waarin meer pleegouders gehoord worden."

2. De gemeente...? **16 %**

16% geeft aan geen inzicht te hebben in wat de gemeente doet op het gebied van jeugd- en pleegzorg, niks met de gemeente van doen te hebben en het beeld te hebben dat de gemeente niet eens weet dat er pleeggezinnen zijn. Om die reden konden deze pleegouders ook geen advies geven.

3. Zorg dat er meer snelheid komt in processen en bureaucratie afneemt **9 %**

Zorg dat de juiste mensen op de juiste plek zitten en er sneller gehandeld kan worden als een kind hulp nodig heeft. Zorg dat wachtlijsten verkort worden en werk veel vraaggerichter. Biedt creatieve oplossingen en zorg dat er sneller oplossingen kunnen komen voor hulpvragen.

"Sta er niet alleen 'ambtelijk' in. Het gaat om de meest kwetsbare mensjes in onze samenleving. Op het moment dat wij hen nodig hadden was de gemeente Den Haag onbereikbaar. We werden van het kastje naar de muur gestuurd in een noodsituatie!"

Een greep uit de meldingen..

Voor veel pleegouders zal het veel lastiger zijn om de gewenste (professionele) hulp te krijgen en te regelen voor het pleegkind. Er moet contact gelegd worden met de gemeente(n) waar de biologische ouders van het kind wonen. We hebben zelf gemerkt wat daar bij komt kijken en hoeveel tijd hier in gaat zitten. Het duurt langer voordat er bij een zorgverlener aange meld kan worden en de start van de behandeling wordt vertraagd. Er gaat na de transitie (nog) veel mis: budgetten zijn te snel op, waardoor zorg niet tijdig/ te laat geboden kan worden. Ook de contracten, die gemeenten afsluiten met bepaalde (enkele!) zorg instellingen, werkt veelal verwarrend en vertragend. Zeker als er zorginstellingen zijn, die ook nog eens een hele lange wachtlijst hebben.

Er is veel gewijzigd waardoor er veel kennis verloren is gegaan en men nu met minder kennis en minder (gekwificeerd) personeel het zelfde werk moet doen. Begeleiding is niet stabiel, de gemeenten hebben de kennis (nog) niet. Zorgaanbieders moeten met veel meer partijen dan vroeger onderhandelen over budgetten, allemaal tijd die verloren gaat ten opzichte van feitelijke hulpverleners en daar gaat het toch om "de cliënt centraal". Dit komt het hardst aan bij de moeilijkste groep: jongeren van 14 jaar en ouder. Zij dreigen de dupe te worden.

Wij zijn pas formeel pleegouder sinds april 2015, daarvoor al vele jaren contact met crisisopvang voor jeugdzorg en pleegzorg. Ervaringen: chaos, nauwelijks intern overleg met div instanties, telkens nwe gezichten, geen of nauwelijks overdracht, incompetentie, compleet ontbrekende basisbehoeften, alsof wij de eerste en enigen zijn. Gelukkig wel veel vriendelijke en goedbedoelende contacten.

Ondersteuning en begeleiding..

..van de pleegouder

65% van de pleegouders geeft een **7 of hoger** voor de ondersteuning en begeleiding van pleegouders. 53% is van mening dat de kwaliteit ongeveer gelijk is gebleven ten opzichte van voor 1 januari 2015. 30% vindt dat de kwaliteit van begeleiding verslechterd en 3% zegt dat deze verbeterd is

..van het pleegkind

51 % geeft een 7 of hoger en 28% geeft een **cijfer onder de 5**. De ondersteuning aan pleegkinderen wordt dus minder hoog gewaardeerd dan aan de pleegouders! 45% vindt dat de kwaliteit van de jeugdhulp gelijk is gebleven is ten opzichte van voor 1 januari 2015. 28% vindt de kwaliteit verslechterd. 3,7% zegt dat deze verbeterd is.

♦ Pleegjongeren die 18 worden

29 %

Het percentage pleegouders dat dit thema onder de aandacht wil brengen is opvallend hoog. Slechts 16% van alle pleegkinderen is namelijk 15 jaar en ouder. Uit de reacties blijkt dat dit onderwerp ook pleegouders met jongere kinderen enorme zorgen baart. Het biedt ze een somber perspectief: *Pleegkinderen hebben veel baggage in hun rugzak en 18 jaar vind ik te kwetsbaar om geen grip en ondersteuning meer te hebben. De ondersteuning voor ons vervalst dan ook. Moeten wij hem de deur wijzen als hij 18 is? Juist hij heeft veel behoefte aan erkenning en geborgenheid.*

Pleegouders willen massaal onder de aandacht te brengen dat deze kinderen in de meeste gevallen niet op eigen benen kunnen staan bij 18 jaar en pleegouders in een erg vervelende positie komen als er een abrupte beëindiging is van de jeugdzorg. Er wordt een oproep gedaan om **pleegzorg standaard te verlengen naar 21 tot 23 jaar**. Mocht dat bij een kind niet nodig blijken te zijn kan daar altijd vanaf geweken worden en er op een jongere leeftijd toegewerkt worden naar zelfstandigheid.

♦ Positie pleegouder

15 %

Juist door alle wisselingen van medewerkers en onduidelijkheid over wie waarvoor verantwoordelijk is komen pleegouders in de situatie dat ze meer eigen regie moeten/ willen gaan nemen. Daarbij lopen ze tegen de beperkingen van hun eigen positie aan. Dan gaat het over het regelen van alledaagse dingen zoals vakanties, een piercing voor een pleegkind of het openen van een bankrekening. Maar frustrerender is het nog als pleegouders weinig invloed hebben op meer fundamentele beslissingen zoals medische behandelingen, schoolkeuze en voogdijschap.

♦ Vergoeding van kosten

15 %

Er blijken veel pleegouders te zijn die de pleegzorgvergoeding ontoereikend vinden. Uit sommige reacties blijkt dat mensen de vergoeding in zijn geheel te laag vinden. Anderen komen tekort voor specifieke uitgaven/kosten: een grotere gezinsauto, verbouwing voor een extra kamer, vakantie, zwembad, kinderopvang, bril, reiskosten voor omgangsregeling. Er zijn ook veel pleegouders die aangeven dat ze minder zijn (moeten) gaan werken om de zorg voor pleegkinderen op zich te kunnen nemen. Zij vinden het onredelijk dat je daar niet voor wordt gecompenseerd en bijvoorbeeld ook geen pensioen of vakantiegeld opbouwt.

♦ Afstemming en coördinatie van de zorg

15 %

Pleegouders geven aan dat organisaties langs elkaar heen werken, er slechte communicatie is en onduidelijkheid over verantwoordelijkheden. *“De coördinatie en afstemming van de zorg is werkelijk te slecht voor woorden. Niemand weet wie waar verantwoordelijk voor is en iedereen schuift de bal heen en weer. Ondertussen gaat het leven en de bijbehorende zorgvraag van de kinderen gewoon door. Ouders, pleegouders, kinderen en het netwerk doen wat ze kunnen maar veelal schiet dit ernstig tekort en wordt er roofoverval gepleegd op de omgeving van het kind.”*

Tips van pleegouders

- ♦ Stel het belang van het pleegkind voorop en betrek hen bij beslissingen;
- ♦ Neem pleegouders serieus en luister naar hun mening. Zij kennen het pleegkind vaak goed en vinden het belangrijk dat zij betrokken worden bij beslissingen die moeten worden genomen;
- ♦ Zorg voor snellere duidelijkheid over het perspectief voor het pleegkind;
- ♦ Zorg voor duidelijkheid en transparantie tussen alle betrokkenen over verantwoordelijkheden, over afspraken, de omgangsregeling, financiën, het hulpverleningsplan e.d.;
- ♦ Zorg voor een goed en adequaat vangnet is van begeleiding en ondersteuning voor pleeggezinnen;
- ♦ Caseload van de werkers moet omlaag. Meer geld beschikbaar voor de instanties zodat de werkdruk minder wordt, er meer personeel komt en zo de kwaliteit wordt verbeterd;
- ♦ Verhoog de pleegzorgvergoeding en zorg voor een betrouwbare en transparante vergoedingsstructuur. Kijk ook naar mogelijkheden als: vergoeding van kinderopvang of pensioenopbouw en/of vakantiegeld;

